

Nämä kaksi kappaletta ovat osa isompaa teosta eivätkä varsinaisessa pikkuromaanissa ole peräkkäin. ***** "Asentoon, komppania, käy!" Kiväärin perät naksahelivat rytmikkäästi asettuen sotilaiden selkään kuin taikaiskusta, mutta joka kuitenkin tapahtui käskystä, miehen käskystä. Komentaja katseli joukkoaan noussen itseäänkin korkeammalle, lähes joukkonsa yli taivaita hipomaan. Mikä näky, mikä uljas tottelevaisuus. Nuorien poikien kasvoilta heijastui äärimmäinen miellyttämisenhalu, ehkä joissain takarivin pojissa saattoi havaita pientä väsymystä ja tympääntymisen tunnetta, mutta sellaisen saatiin kitkettyä komentamalla vain lisää. "Lepo, asento, lepo, asento..." Tuossa vauhdissa ei kukaan ehdi kyllästyä, kyllä nuo kapinallisetkin nuorukaisetkin kuriin laitetaan, ajatteli tuo jo hiukan harmaantunut keski-ikäinen vääpeli tehdessään työtään joka joskus salassa hiukan ahdisti, jopa kyllästytti, mutta joka näissä käskyttämistehtävissä aina uudelleen alkoi sykehdyttää. Väsymys painoi ikäistään vanhemman oloisen miehen harmaata olemusta. Eilisen illan kostea juhla upseerikerholla tuntui ohimoilla, silmien alle iän myötä muodostuneet pussit olivat tavallista näkyvämmät ja kurkkua kuivasi. Mies rykäisi lujaa, kohensi ryhtinsä ja karjaisi: "Juoksua pojat, ympäri varuskunnan tahdissa, yks, kaks, yks, kaks..." Tasainen aseiden naksutus ja poikien puuskutus kirpakassa pakkassäässä hengityksen huurutessa joukkueen ympärillä teki näystä ja tilanteesta lähes kauniin, jopa unenomaisen. Hehkuvan punainen iltapäivän aurinko valaisi tienoon, jossa tasaisenharmaa ja kuin yhdeksi muuttunut, rytmikkäästi liikkuva kokonaisuus kiemurteli ympäri valkeaksi maalattua suurta puurakennusta. Tuo suuri ja elävä kiiltomato, käskystä etenevä taideteos muodosti ympärilleen höyryävän pilven. Aseiden kiiltävistä pinnoista iskeytyi kimaltavia valoheijastuksia höyryn keskelle ja näytti siltä, kuin ryhmän tahdissa ripoteltaisiin timantteja ympäri talon vierustaa. Näystä huumantunut vääpeli Elmeri Raitio veti syvään henkeä, asetteli koppalakkinsa parempaan asentoon ja karjaisi lujaa: "Joukkue, yks, kaks, eipä lurjustella siellä, yks, kaks, yks, kaks..." Ilta-aurinko alkoi laskea. Oli tullut aika lopettaa tältä päivältä. Tältä erikoisen hyvältä päivältä. "Joukkue, ryhmittäytykää! Asentoon, käy! Lepo!" Vääpeli Rautio istui työhuoneensa kovalla työtuolilla ja mietti kotiinlähtöä, mutta ei osannut nousta ylös. Ajatukset kiersivät kehää. Paperityöt oli tehty ja uuden alokasryhmän harjoitukset komennettu, mutta kotiinlähtö ei houkuttanut. Jalat ja mieli tuntuivat kovin raskailta, ohimoilla tuntui lievä tasainen jomotus, joka oli ollut seurana koko päivän. Hän pohti synkkänä tulevaa iltaa kotona ja samalla avasi varovasti puisen, massiivisen kokoisen työpöytänsä ylälaatikon ja tavoitteli hellästi sen takaosasta jotain. Aikansa etsittyään hänen ilmeensä kirkastui ja kasvoille nousi lempeä hymy ja niiden raskaus alkoi kadota taka-alalle. Hän nosti laatikosta kirkkaan lasipullon, jossa oli jäljellä noin kolmasosa veden kaltaista, läpinäkyvää nestettä. Elmeri katseli pulloa vieden hymy huulillaan. Hän silitti sen sileää pintaa, tunnusteli pullon kaulan loivaa kaarta. Niin kirkasta ja puhdasta, hän ajatteli ja avasi varovasti korkin, jonka ääni avautuessaan kuulosti tutun turvalliselta ja nosti ihanan lämmön hänen sisällensä. Hitaasti hän nosti pullon huulilleen ja siemaisi pitkän ryypyn. Mikä tunne, mikä onnellisuuden aalto levisi yhtäaikaan kurkkua polttavan nesteen kanssa, sen valuessa alaspäin kohti mahalaukkuja ja kohti koko kehoa nostaen hänet hetkessä pois alakulon ja syyllisyyden rienaavasta tuskasta. Hän otti toisen hartaan kulauksen, kolmannenkin ja pian ei ollut enää huolta huomisesta, eikä tästä päivästä. Koti oli kaukana, jossain eikä sillä ollut nyt väliä. Vihainen vaimo, aina niin surusilmäinen tytär, he tuntuivat olevan tällähetkellä kuin edellisen elämän ikäviä kaikuja - niitä kitiseviä, valittavia, voimia syöviä. Mitä hän oli tehnyt ansaitakseen sellaista kohtelua? Hän teki työtä ankarasti, mitä jos joskus vähän rentoutuikin kerholla muiden sotilasmiesten kanssa, mitä pahaa siinä oli? Hän hymähteli ja mumisi itsekseen nuolaisten samalla suupielestään valuvan pisaran. Se maistui hänen suussaan ihanan kirpeältä ja lämpimältä ja antoi toivoa. Onneksi nyt on hyvä olla.

Nyt pidetään hauskaa, olenhan sentään vääpeli ja komennan puolustusvoimien hienoja joukkoja. Päivän tapahtumat pihalla kiprakassa ja auringon kimmeltämässä pakkassäässä alokkaita komentaessa palautuivat mieleen - se aseiden kalske ja kimallus sekä poikien nöyrä tottelevaisuus oli ollut niin hieno näky. Olenhan toki ansainnut palkkion ja ansainnut pienen palautumishetken. Edellisillan juhlinnasta seurannut krapula oli kadonnut kuin taivaan tuuliin. Vääpeli Elmeri Rautio joi pullon tyhjäksi, nousi mahtipontisesti seisomaan ja hamusi koppalakin pöydältä päähänsä. Sitten hän teki kunnia itselleen vetämällä käden rehvakkaasti lippaan ja astui ulos lumisateeseen ja lähti kävelemään reippain askelin kohti Upseerikerhon välkehtiviä valoja ja lumoavaa taikaa.